

Obsah

Předmluva	4
---------------------	---

Mečíky — gladioly

(*Otakar Žižka*)

Historie pěstování a zeměpisné rozšíření	8
Botanické zařazení a třídění	12
Biologie a morfologie rostliny	13
Druhy a odrůdy	18
<i>Gladiolus</i> L. — Mečík — Gladiol	18
Botanické mečíky a jejich hybridní formy	18
Zahradní mečíky	28
Přehled popsanych odrůd mečíků podle jednotlivých skupin a barev	66
Skupina II — „Rané kvetoucí gladioly“	66
Skupina III — „ <i>Primulinus gladioly</i> “ a „ <i>Primulinus</i> hybrid gladioly“	66
Skupina IV — „Drobnokvěté gladioly“	67
Skupina V — „Velkokvěté gladioly“	68
Skupina VI — „Velkokvěté zvlněné gladioly“	73
Skupina VII — „Plnokvěté gladioly“	75
Skupina VIII — „Orchidejovité gladioly“	75
Skupina IX — „Voňavé gladioly“	75
Šlechtění	75
Požadavky na stanoviště	77
Pěstování	78
Množení	80
Použití	82

Begónie — kysaly

(*Ing. Jan Černý*)

Historie a zeměpisné rozšíření	84
Botanické zařazení a třídění	86
Biologie a morfologie rostliny	87
Druhy a odrůdy	89

<i>Begonia tuberhybrida</i> Voss — Begónie — Kysala	89
Skupina I — „Velkokvěté begónie“ — <i>Begonia tuberhybrida</i>	
<i>gigantea</i>	89
Jednoduše kvetoucí begónie	89
Plnokvěté begónie	89
Skupina II — „Begónie se středně velkými květy“ — <i>Begonia</i>	
<i>tuberhybrida floribunda fl. pl.</i>	90
Skupina III — „Drobnokvěté begónie“ — <i>Begonia</i>	
<i>tuberhybrida multiflora</i>	90
Jednoduše kvetoucí odrůdy	90
Plnokvěté odrůdy	91
Skupina IV — „Převíslé begónie“ — <i>Begonia tuberhybrida</i>	
<i>pendula fl. pl.</i>	92
Šlechtění	93
Požadavky na stanoviště	93
Způsoby rozmnožování hlíznatých begónií	94
Pěstování	95
Množení	100
Ošetření hlíz, jejich balení a expedice	101
Použití	102

Konvalinky

(Ing. Jan Černý)

Historie pěstování a zeměpisné rozšíření	106
Botanické zařazení a třídění	107
Biologie a morfologie rostliny	107
Druhy a odrůdy	107
<i>Convallaria majalis</i> L. — Konvalinka	107
Šlechtění	109
Požadavky na stanoviště	109
Pěstování	110
Množení	117
Použití	117

Dosny

(Josef Vyskočil)

Historie pěstování a zeměpisné rozšíření	122
Botanické zařazení a třídění	123
Biologie a morfologie rostliny	123
Druhy a odrůdy	123
<i>Canna</i> L. — Dosna	123
Původní botanické druhy	123
Odrůdy <i>Canna indica</i>	124
Šlechtění	129
Požadavky na stanoviště	130
Pěstování	130
Množení	131
Použití	132

Kosatce

(prom. biol. Mílan Blažek)

Historie pěstování a zeměpisné rozšíření	134
Botanické zařazení a třídění	135
Biologie a morfologie rostliny	137
Druhy a odrůdy	139
<i>Iris</i> L. — Kosatec	139
Plané kosatce	139
Podrod <i>Linniris</i> (Tausch) Spach em. Rodion.	139
Sekce <i>Linniris</i>	139
Subsekce <i>Apogon</i> Benth. em. Rodion.	140
Series <i>Sibiricae</i> (Diels) Lawr.	140
Series <i>Laevigatae</i> (Diels) Lawr.	141
Series <i>Californicae</i> (Diels) Lawr.	141
Series <i>Hexagonae</i> (Diels) Lawr.	142
Series <i>Longipetalae</i> (Diels) Lawr.	142
Series <i>Tripetalae</i> (Diels) Lawr.	143
Series <i>Vernae</i> (Diels) Lawr.	143
Subsekce <i>Ensatae</i> Diels.	143
Subsekce <i>Tenuifoliae</i> Diels em. Rodion.	143
Subsekce <i>Syriacae</i> Diels.	143
Sekce <i>Unguiculares</i> (Diels) Rodion.	144
Sekce <i>Ioniris</i> Spach em. Rodion.	144
Podrod <i>Xyridion</i> (Tausch) Spach em. Rodion.	144
Sekce <i>Xyridion</i>	144
Series <i>Spuriae</i> (Diels) Lawr. em. Rodion.	144
Series <i>Gramineae</i> Rodion.	145
Sekce <i>Spathula</i> Tausch em. Rodion.	146
Podrod <i>Nepalensis</i> (Dykes) Lawr.	146
Podrod <i>Pardanthopsis</i> (Hance) Baker	146
Podrod <i>Crossiris</i> Spach.	146
Sekce <i>Crossiris</i>	147
Series <i>Japonicae</i> Rodion.	147
Series <i>Tectores</i> Rodion.	147
Sekce <i>Lophiris</i> Tausch em. Rodion.	147
Sekce <i>Monospatha</i> Rodion.	147
Podrod <i>Iris</i>	149
Sekce <i>Iris</i>	149
Skupina I. <i>Iris pumila</i>	149
Skupina II. <i>Iris chamaeiris</i>	151
Skupina III. <i>Iris reichenbachii</i>	151
Skupina IV. <i>Iris aphylla</i>	152
Skupina V. <i>Iris germanica</i>	152
Skupina VI. <i>Iris pallida</i> a <i>Iris variegata</i>	153
Skupina VII. <i>Iris cypriana</i>	154
Sekce <i>Hexapogon</i> (Bunge) Baker em. Rodion.	154
Subsekce <i>Regelia</i> (Dykes) Rodion.	154
Skupina I. Vysoké druhy	155
Skupina II. Nízké druhy	155
Subsekce <i>Pseudoregelia</i> (Dykes) Lawr.	160

Subsektce <i>Oncocyclus</i> (Siemss.) Benth.	160
Skupina I. Velkokvěté druhy	160
Skupina II. Druhy s menšími květy	161
Kulturní kosatce	161
Podrod <i>Linniris</i>	161
Series <i>Sibiricae</i>	162
Series <i>Laevigatae</i>	162
Series <i>Californicae</i>	164
Series <i>Hexagonae</i>	164
Podrod <i>Xyridion</i>	164
Podrod <i>Iris</i>	166
Sekce <i>Iris</i>	166
Skupina <i>Iris barbata nana</i>	168
Miniaturní nízké kosatce	168
Základní nízké kosatce	168
Skupina <i>Iris barbata media</i>	170
Rané střední kosatce (skupina <i>intermedia</i>)	170
Miniaturní vysoké kosatce	171
Obrubové kosatce	171
Skupina <i>Iris barbata elatior</i>	171
Jednobarevné kosatce	173
Dvoutónové kosatce	180
Dvoubarevné kosatce	181
Smíšené kosatce	185
Remontantní kosatce	185
Sekce <i>Hexapogon</i>	186
Skupiny hybridů subsekcí <i>Regelia</i> , a <i>Oncocyclus</i> a hybridy <i>regeliocyclus</i>	186
Hybridy mezi sekcemi <i>Iris</i> a <i>Hexapogon</i>	187
Skupina <i>regeliabred</i>	187
Skupina <i>oncobred</i>	187
Mohr-hybridy	187
Whiteovy hybridy	188
Pěstování, množení a použití kosatců	189
Podrody <i>Linniris</i> a <i>Xyridion</i>	189
Podrod <i>Crosiris</i>	190
Podrod <i>Iris</i>	190
Pěstování sekce <i>Iris</i>	191
Pěstování sekce <i>Hexapogon</i>	191
Množení	192
Použití	193

Drobné hlíznaté květiny

(Ing. Jan Tykač — Ing. Vlastimil Vaněk — prom. biol. Milan Blažek)

<i>Acidanthera</i> Hochst.	196
Druhy a odrůdy	196
Požadavky na stanoviště	196
Pěstování	197
Množení	198
Použití	198

<i>Agapanthus</i> L'Herit — Kalokvět	198
Druhy a odrůdy	199
Požadavky na stanoviště	199
Pěstování	199
Množení	199
Použití	200
<i>Alstroemeria</i> L. — Boubelka	200
Druhy a odrůdy	200
Požadavky na stanoviště	201
Pěstování	201
Množení	202
Použití	202
<i>Amorphophallus</i> Bl. ex Decne. — Zmijovec	203
Druhy a odrůdy	203
Požadavky na stanoviště	203
Pěstování	203
Množení	204
Použití	204
<i>Anemone</i> L. — Sasanka	204
Druhy a odrůdy	204
Požadavky na stanoviště	206
Pěstování	206
Množení	207
Použití	207
<i>Apios</i> Medik.	208
Druhy a odrůdy	208
Požadavky na stanoviště	208
Pěstování	208
Množení	208
Použití	209
<i>Arisaema</i> Mart.	209
Druhy a odrůdy	210
Požadavky na stanoviště	210
Pěstování	210
Množení	210
Použití	211
<i>Arum</i> L. — Árón	211
Druhy a odrůdy	211
Požadavky na stanoviště	212
Pěstování	212
Množení	212
Použití	212
<i>Bletilla</i> Rchb. f.	213
Druhy a odrůdy	213
Požadavky na stanoviště	213
Pěstování	213
Množení	214
Použití	214
<i>Boussingaultia</i> H. B. K.	214
Druhy a odrůdy	214

Požadavky na stanoviště	214
Pěstování	215
Množení	215
Použití	215
<i>Colchicum</i> L. — Ocún	215
Druhy a odrůdy	217
Požadavky na stanoviště	219
Pěstování	219
Množení	220
Použití	220
<i>Corydalis</i> Vent. — Dymnivka	220
Druhy a odrůdy	220
Požadavky na stanoviště	221
Pěstování	222
Množení	222
Použití	222
<i>Crocospia</i> Planch. — Montbrécie	222
Druhy a odrůdy	223
Požadavky na stanoviště	223
Pěstování	224
Množení	224
Použití	224
<i>Crocus</i> L. — Krokus — Šafrán	224
Druhy a odrůdy	225
Botanické druhy	227
Druhy kvetoucí na podzim	227
Druhy kvetoucí na jaře	230
Zahradní odrůdy	237
Požadavky na stanoviště	239
Pěstování	239
Množení	241
Použití	242
<i>Cyclamen</i> L. — Brambořík	243
Druhy a odrůdy	243
Požadavky na stanoviště	245
Pěstování	245
Množení	246
Použití	246
<i>Cypripedium</i> L. — Střevíčník	246
Druhy a odrůdy	247
Požadavky na stanoviště	248
Pěstování	248
Množení	249
Použití	249
<i>Eranthis</i> Salisb. — Talovín	249
Druhy a odrůdy	251
Požadavky na stanoviště	251
Pěstování	251
Množení	251
Použití	252

<i>Eremurus</i> M. B.	252
Druhy a odrůdy	252
Požadavky na stanoviště	254
Pěstování	254
Množení	254
Použití	255
<i>Freesia</i> Eckl. et Klatt. — Frézie	255
Druhy a odrůdy	256
Požadavky na stanoviště	257
Pěstování a množení	257
Použití	258
<i>Iridodictyum</i> Rodion. — Kosateček	258
Druhy a kultivary	258
Požadavky na stanoviště	261
Pěstování	261
Množení	261
Použití	261
<i>Juno</i> Tratt. — Junona	262
Druhy a odrůdy	262
Požadavky na stanoviště	263
Pěstování	263
Množení	264
Použití	264
<i>Orchis</i> L. — Vstavač	264
Druhy a odrůdy	264
Požadavky na stanoviště	265
Pěstování	266
Množení	266
Použití	266
<i>Oxalis</i> L. — Štavel	266
Druhy a odrůdy	266
Požadavky na stanoviště	269
Pěstování	269
Množení	269
Použití	269
<i>Ranunculus</i> L. — Pryskeřík	270
Druhy a odrůdy	270
Požadavky na stanoviště	271
Pěstování	272
Množení	272
Použití	272
<i>Sauromatum</i> Schott — Užovník	273
Druhy a odrůdy	273
Požadavky na stanoviště	273
Pěstování	273
Množení	273
Použití	274
<i>Sparaxis</i> Ker — Gawl.	274
Druhy a odrůdy	275
Požadavky na stanoviště	275

Pěstování	276
Množení	276
Použití	276
<i>Tigridia</i> Juss. — Tygřice	276
Druhy a odrůdy	277
Požadavky na stanoviště	278
Pěstování	278
Množení	278
Použití	278
<i>Trillium</i> L.	279
Druhy a odrůdy	279
Požadavky na stanoviště	281
Pěstování	281
Množení	281
Použití	281
<i>Xiphium</i> Mill. em. Rodion. — Kosatek	281
Druhy a kultivary	282
Požadavky na stanoviště	284
Pěstování	284
Množení	284
Použití	284

Rychlení hlíznatých květin

(Ing. Jan Tykač — Ing. Jan Černý)

Přirychlování mečiků	303
Zásady a postup	303
Odrůdy mečiků vhodné k rychlení	304
Přirychlování hlíznatých begónií	304
Rychlení konvalinek	305
Rychlení sasaneček	308
Rychlení krokusů	309
Zásady a postup	309
Odrůdy krokusů vhodné k rychlení	310
Rychlení talovínů	311
Rychlení frézií	311
Rychlení kosatečků	312
Rychlení štavelů	313
Přirychlování pryskyřníků	314
Rychlení květiny <i>Tigridia</i> — tygřice	315
Rychlení květiny <i>Trillium</i>	315
Rychlení kosatečků	315

Choroby a škůdci

(Ing. Věra Mokrá, CSc. — RNDr. Eva Valášková, CSc.)

<i>Gladiolus</i>	320
Virové choroby	320
Bakteriální choroby	322
Houbové choroby	323
Živočišní škůdci	327

<i>Begonia</i>	328
Fyziologické choroby	328
Virové choroby	328
Bakteriální choroby	329
Houbové choroby	329
<i>Convallaria</i>	330
Fyziologické choroby	330
Houbové choroby	330
Živočišní škůdci	332
<i>Canna</i>	332
Bakteriální choroby	332
<i>Iris</i>	332
Virové choroby	332
Bakteriální choroby	333
Houbové choroby	333
Živočišní škůdci	334
<i>Acidanthera</i>	335
<i>Alstroemeria</i>	335
Houbové choroby	335
<i>Anemone coronaria</i>	335
Houbové choroby	335
<i>Arisaema</i>	336
Houbové choroby	336
<i>Arum</i>	336
<i>Colchicum</i>	336
Houbové choroby	336
Živočišní škůdci	336
<i>Corydalis</i>	337
Houbové choroby	337
<i>Crocsmia</i>	337
Bakteriální a houbové choroby	337
<i>Crocus</i>	337
Fyziologické choroby	337
Virové choroby	337
Bakteriální a houbové choroby	338
Živočišní škůdci	339
<i>Eremurus</i>	340
Živočišní škůdci	340
<i>Freesia</i>	340
Fyziologické choroby	340
Virové choroby	340
Bakteriální a houbové choroby	341
Živočišní škůdci	341
<i>Ranunculus</i>	342
Virové choroby	342
Houbové choroby	342
<i>Sauromatum</i>	342
Bakteriální choroby	342
<i>Tigridia</i>	343
Houbové choroby	343

Živočišní škůdci	343
Literatura	344
Rejstřík českých názvů rodů a druhů	346
Rejstřík českých názvů chorob a škůdců	348
Rejstřík latinských názvů rodů a druhů a názvů odrůd	350
Rejstřík latinských názvů chorob a škůdců	368